

Алекс Болдин
Сини оазиси

Беше мека септемврийска вечер. Чочо се бе опънал блажено на тесния диван, пред светещия екран на стария телевизор и упорито се опитваше да влезе във фабулата на поредния латиноамерикански сапунен сериал. „Упорито“ беше силна дума, защото непреодолимата дрямка решително го обсебваше. Той беше готов вече да и се предаде, когато телефонния звън го стресна.

Звънтящото като камбанки гласче на Люлю отекна с познатия тембър в ухото му и окончателно го разсъни. Люлю беше съученичката му от детски години, която като него, с отчайваща решителност, отказваше да свързва брак с индивид от другия пол. Преди около двайсетина години, след кончината на майка и, събра набързо багажа си и се запиля по София, за да търси обрат в живота си, който и до тоя момент така и на настъпи. Виждаха се два три пъти в годината, когато командировките и я довяваха към родния град. В такива моменти не пропускаше да му завърти един телефон. Срещите им, в някое уютно малко заведение, край пълната халба бира (това бе любимото им питие) бяха нещо като уютен оазис на отмора и отпускане. Те им даваха възможността да изляят онова натрупано огорчение от живота, което се бе събирало с течение на годините и бе стегнало немилостиво душите им.

С Люлю преди години имаха и по-емоционални преживявания. Тогава нейното телесно тегло беше някъде около стоте килограма. Сега, с тези сто и петдесет, бе почти невъзможно.

Приятелството обаче си е приятелство, особено когато приемаш другия такъв какъвто е и не се стремиш да го променяш по свой тертип. Това важно правило спазваха и двамата и им бе леко и безконфликтно.

Люлю имаше силен, почти мъжки характер. Владееше прекрасната дарба да се харесва и събира хората. Подобно на килограмите си, имаше широка, жизнерадостна и както се казва „ларж“ душа. Тези и качества Чочо бе оценил още навремето, по достойнство. Така че, обаждането на Люлю, след половин година мълчание, моментално го изтръгна от дрямката.

– Къде се загуби бе душице! – извика той с неподправен възторг.

– Тук съм си от една седмица!

– И да не звъннеш поне един път!

– Занимавам се с едно бебе. Преди пет минути го изчипках!

Чочо не можеше да повярва на ушите си. Люлю и бебе! Тя нямаше наследници, за да бъде баба. Каква ли бе тая нова шантава идея?

– Племенницата ми си има дъщеря и сега четири баби я обслужваме!

– А-а-а, ясно! Е, и какво, справяш ли се?

– Без грешка съм! Да видиш само какво е сладичко-о-о! Как, гука, гука...!

Чочо си спомни, че Люлю имаше няколко племенници. Едната се бе омъжила за някакъв французин и живееше в Лондон. Сега трябва да са дошли на гости на бабата, тоест при сестрата на Люлю.

– Много време не си се обаждала! Какво става с теб?

– Почти два месеца съм в отпуск. Ходих и до Швейцария, на екскурзия. След няколко дена ще започна работа.

– Ти ме преби! Откъде събра толкова много пари?

– Нали знаеш, че не жаля парите. Печеля ги и като ги имам, не му мисля много, ходя на екскурзия! Донесла съм една чанта с картички и снимки. Хайде да се видим, за да ти ги покажа.

– Ще мина утре вечер към теб, по хладина!

– Добре, тъкмо ще покана и Сиси, че и нея не съм я виждала.

Сиси беше другата им съученичка, третия член на традиционната им компания. Преди около 40 години всички момчета от класа им се бяха прехласнали по нея, защото тя бе действително красиво момиче. Но какво ли не прави времето и свързаните с него лоши обстоятелства. Продължителната безработица, безграничното доверие към хората бяха си направили традиционните шеги с нея. Сиси почти се бе отучила да яде. Чувствителната и душа се бореше непрекъснато с неправдите, реални и нереални, докато накрая се озлоби и не можеше вече да усеща, очибийната за другите разлика, между доброто и злото. Ведрата усмивка все по-рядко я посещаваше, а кльощавата фигура и смръщеното кисело изражение на лицето не и правеха вече старата реклама на пленително същество. С една дума, Сиси си оставаше Сиси – „бижута“, единствено за някои от нейните полусклерозирали съученици, които все още не можеха да се примирят с ехидно настъпващата старост.

На следващата вечер Чочо obu почти новите дънки и огромните, модерни китайски маратонки, цапна се малко с бръснарски одеколон, парфюма отдавна го бе свършил и тръгна „за да види Люлю“. На път си спомни, че ще гледа швейцарски картички. Попипа се по джоба. Да бе, пак си бе забравил очилата! Карай, Люлю ще му послужи с нейните, които са с почти същия диоптър.

Полупрозрачната завеса на прозореца на Люлю се разлюляваше от вятъра. Зад нея, широката фигура на съученичката му се рееше без цел, насам и натам. Подсвирна...

– Много си подранил! – звъннаха гласовите и камбанки отвътре.

Люлю очевидно бе изненадана или се направи на такава. Пак не се бяха разбрали за точния час на срещата. Това не им бе за първи път.

Почти винаги когато я чакат, Люлю загубва решителност и целенасоченост в действията си и без сама да го иска, започва да се мотае. Чочо се заплесна в голямото орехово дърво пред къщата. Подскокна, откъсна си два три зелени ореха, счупи ги с крак, и се съсредоточи върху тяхното съдържание. Това му помогна да изчака безпроблемно оня половин час, който бе необходим на съученичката му, за да се приведе в съответния желан външен вид.

– Когато най-сетне тя се показа на входната врата, той подсвирна от изненада.

Ти си станала много елегантно маце! – това бе дежурния му комплимент към нея, защото знаеше, че комплекса към собствената и пълнота е изтънен до струнка. Всъщност изненадата му бе не от нейната елегантност, а от допълнително увеличените размери на ханша и особено на бюста. Появилата се тройна брадичка, принуждаваше лицето и постоянно да гледа нагоре, към свежото септемврийско небе. Люлю носеше в ръцете си две чанти. Едната се оказа пълна с картички и снимки от Швейцария.

– Всеки момент ще дойде и Сиси! – уточни тя.

– Идва винаги с дежурното закъснение! Я да видим къде си ходила из Швейцария! – Седнаха на един каменен парапет и се задълбочиха в разглеждане на снимковия материал.

– Тц-тц-тц, какъв Балкан, какви замъци! – не можа да се въздържа Чочо.

– И аз цъках така когато ги видях.

– Как се е запазило всичко това?!

– Не е имало война на тяхна територия и най-важното, хората не са с комунистическо съзнание. – За последното Чочо не бе съгласен. Фанатизираната седесарска душа на Люлю утъждествяваше всички нещастия на българина с комунизма. Всякакви доводи в друга насока я караха да почервенява от гняв. Тя навярно свързваше и своите неудачи в живота с комунизма.

Сиси изповядваше абсолютно същите убеждения с тая разлика, че когато си спомнеше за годините, в които е била комсомолски секретар, неволно намаляваше темпото. В някои моменти, слушайки ги да спорят на тая тема, Чочо го обливаха ледено-сини вълни на улас.

Накъде в далечината, по улицата, се появи една позната фигура. Двамата се бяха така увлекли в гледане на изгледи, че не забелязаха как

Сиси цъфна край тях.

– Ха, Сиси! Здравей! Ех, каква хубавица си станала! – пусна дежурния си лаф Чочо. Сиси естествено бе възхитена от комплимента. Повдигна суетно изскубаните си до кожа вежди и разтегна постоянно сбърчените устни в някакво подобие на усмивка.

– Уф, Чочо! Толкова време не съм те виждала!

Всъщност те се виждаха доста често, почти всяка седмица. Но виждането беше открак, в движение, придружено само с едно махване на ръка и поздрав. Трябваше да дойде Люлю от София за да организира срещата. Умееше да разпали спомените им и да събуди носталгията от детството.

– Е, къде ще ходим сега? – зададе специалния въпрос Люлю.

– На мен ми се яде риба! – подскочи и запляска с ръце Сиси. Чочо се попипа неволно по десния джоб на карираната си риза, там където пазеше оскъдните си две левчета. Вчера, зъболекарят го изненада с предложението за нови крайни, скъпи, зъбни коронки. Цената, която му поиска бе колкото цялата негова месечна заплата. Срокът за внасяне на сумата бе след два дни, след което го очакваше едноседмичен глад до получаването на аванса. Двата лева в джоба пазеше като два безценни скъпоценни камъка. И сега, смутен до немай къде, трябваше да признае, че не можеше да реализира своя паричен дял в срещата.

– Да знаете, че в момента събирам пари за зъбен ремонт.

Имам само колкото да прием по една евтина бира без пържени картопки. – смутено изясни своето финансово статукво той.

– Няма проблем, аз ще черпя! – тържествено заяви Люлю. Съучениците и видимо си отдъхнаха с облекчение. Сиси, от един месец насам, отново бе останала без работа. Това неминуемо се бе отразило на външния и вид. Приличаше на жена, току що напуснала концлагера Аушвиц. Бяха я изхвърлили от наетия самостоятелен офис, поради невъзможността да заплати наема за помещението. Живееше сама и Чочо не можеше да си представи с какви средства се препитава. Трябва да и е много трудно!

– Иска ми се обаче да идем там, дето няма да слушаме чалга. – уточни Люлю.

– Разчитайте на мен! Хайде, тоя път аз да ви вода! – Чочо си бе спомнил, че в началото на лятото бе ходил с едно старо гадже в едно малко, китно заведение извън града, където ги бяха изненадали с вкусен специалитет. Споменаването на специалитета и живописното му описание тутакси разчупи бариерата на колебанието и тримата се запътиха

към въпросното заведение.

Напуснаха пределите на града и живописната фасада на ресторантчето цъфна пред тях. „Цъфна“ бе точната дума, защото цялата лицева част на сградата се оказа накована с телени поставчици в които бяха пъхнати малки саксийки с изкуствени цветя, обагрени предимно в червено. Те бяха навсякъде, от витрината та чак до покрива.

– И това ако не е кич! – изду нацупено устни Люлю.

– Също като в Швейцария! – опита да се пошегува Чочо.

– Аз ще вляза за да видя обстановката, а вие чакайте тук. – предложи Сиси.

Люлю презрително обърна гръб на ресторантчето и се загледа в отсрещния горист планински склон.

Намираха се в началото на красивия живописен проход, с който бе известен града им.

От другата страна на реката високите варовикови скали аленееха от септемврийския залез.

Тъмнозеленият масив на иглолистната гора меко се открояваше в подножието на планинските скални отвеси. Откъм реката подухна свеж ветрец.

– Много е тясно и е пълно с мухи! Обстановката е някак подтискаща! Не ми се влиза! – заяви след разузнаването Сиси.

– О-о-о, най-мразя да има мухи! – уточни Люлю. – И аз не влизам!

– Добре де, добре...! Ще ви заведа на едно друго място, но не е близо, на един километър е от тук. Ще си направим чудесна разходка покрай реката. Там има всичко, включително и специалитета за който ви казах. Бирата е на ниво. Само че ще трябва да се връщаме по тъмно. Но има таксита!

– Мразя да вървя по тъмница! – отново заяви Люлю.

– Щом има риба, аз съм съгласна! – любимото меню на Сиси сигурно вече бе завладяло съзнанието и. Както винаги става, болшинството определи и крайното решение.

Тръгнаха бавно, в посока на онова отдалечено заведение, бърбрейки оживено. След известно време Люлю дръпна напред и остави другите двама да спорят по една тема, която въобще не я вълнуваше. Може би още живееше със спомена за видяното в Швейцария. Тя имаше някакъв далечен родов, немски корен, който не пропускаше да изтъква и подчертава на фона на българската простотия. В течение на две години бе обиколила с екскурзии няколко немски говорещи, европейски страни и от там бе донесла купища от изгледи и снимки. Чочо постоянно я

майтапеше, че ходи по немско без да знае немски. Това обаче не я притесняваше.

– Трябва да е онова там! Кога са го възстановили? По рано бе алпийски дом! – приятно изненадана възкликна Люлю. Тя имаше слабост към туризма. Преди години с него регулираше килограмите си, но това бе доста отдавна.

– Купи го един от шивашкия бизнес и го ремонтира. Сега му носи повече доход отколкото шивачлъка. – разясни Чочо.

– Искам отвън, на чист въздух! – подскокна Сиси. Тя дори си избра и място на обширната панорамна тераса.

– На мен ми е хладно. Тук ще замръзнем! – възрази Люлю. Неблагодарно бе обула любимите си три-четвърт плажни панталони на цвеля и сандали на бос крак. Хладният ветрец я караше да потръпва зиморничаво. Влязоха вътре. Изненада ги приятната обстановка. Белите, чисти покривки създаваха уют и тържественост на обстановката. Масите бяха подредени с вкус. Няколко млади посетители бяха заели пространството около японския телевизор. Той бе настроен на фолклорния кабелен канал. Кръшна чалга се лееше навред с повишени децибели.

– О-о-о не! Само не и чалга! – ядосано тропна с крак Люлю.

– Да идем в онова далечно сепаре. Няма да се чува силно. – предложи Чочо.

– Госпожо, ама сменете канала! – запротестира Сиси, към приближаващата сервитьорка.

Седнаха в отдалеченото сепаре и се зачетеха в менюто. Там имаше всичко, дори търсения местен специалитет и някакво ястие от риба на скара. Сервитьорката действително смени канала и бодър негърски рап се понесе на плавни талази из въздуха.

– Е, това вече се търпи! – въздъхна Чочо. – Тя обича джаз, но тук такива музика не се слушат, кимна той към Люлю.

Сервитьорката се изправи до тях и те си поръчаха любимите ястия. Поспориха малко за вида на бирата, накрая взеха три различни марки и с това увертюрата бе завършена. Отпуснаха се. Чочо извади чантата със снимките от Швейцария, която бе носил през цялото време, взе очилата на Люлю и започна да ги разглежда.

Двете жени се развихриха в някакъв политически спор с тъмносин оттенък, при което непрекъснато плюеха комунизма. Поръчката бе изпълнена изненадващо бързо. Ястията им бяха сервирани горещи и апетитовъзбуждащи. На Чочо му потекоха слюнки от глад. Той остави чантата със снимките и посегна към бирените бутилки. Наля галантно

бирата на двете си съученички и предложи да започват.

– Я си ми дай очилата! – посегна към него Люлю.

От глад и разсеяност той бе забравил да свали чуждите очила. С тях виждаше много ясно и това му създаваше усещането, че са негови. Бе погледнал в димящото гювече и там бе съзрял любимото си люто чушле.

– Много се извинявам! – каза той и унесено подаде обратно очилата.

– Впрочем, на колко диоптъра си? – погледна го Люлю.

– На две и половина.

– Много бързо ги вдигна!

– Ами, трябва да е от кръвното!

– Я стига си се глезил! Аз какво да кажа!

– Каквото и да кажеш, високо си е!

– М-м-м, рибка-а-а! – с треперещо гласче изстена Сиси. Тя беше забравила всичко около себе си и с настървение отделяше гръбначната кост от скумриеното филе.

– При комунизма ядахме по-често такива вкусотии. – ненамясто подхвърли Чочо.

– Между вас фашистите и комунистите няма никаква разлика! – клъвна го Люлю, намеквайки за националните му пристрастия. Чочо не и обърна внимание, защото бе погълнат изцяло от димящия специалитет. Поглъщаше големи хапки с настървение и охкаше от изгарящата го лутевина на чушлето. До него, Сиси омиташе лакомо, с вълчи апетит печеното рибно филе. За да запази все пак приличие, тя си бе поръчала много малко количество хляб. Той обаче бе сервиран препечен и изчезна за съвсем кратко време от панерата.

Сиси жално погледна към Чочо, който хрускайки и мяскайки, апетитно поглъщаше последната си филийка и притеснено добави: – Бих хапнала още една филия!

– Госпожо, дайте още хляб, моля! – разпореди се Люлю.

Сервитьорката донесе хляба и го сложи пред Чочо. Както е известно мъжете са по-яшни от жените. Той тактично я изчака да се отдалечи и го премести пред Сиси. Люлю се бе заслушала в негърския рап. Ястието и бе едва преполовено. Тя ревниво пазеше зъбния си емайл от горещи ястия. Като забеляза свирепия апетит на Сиси, размисли малко и каза: – Опитай и от специалитета! Ще ти хареса! Пресегна се и решително премести своето гювече пред Сиси. Последната, след привидно колебание, продължи с повишена енергия усърдната хранителна процедура. При

нея проблемът с яденето бе само в започването му. Започнеш ли обаче, трудно спираше. Да се чуди човек къде отива всичката тая храна!

– Ако изпия още една бира, ще се напия! – Това бе хитрия намек на Сиси, че бирата и харесва и че няма да се откаже от още една. Всички обаче без двусмислие я разбраха.

– Госпожо, дайте още една бира! – извика Люлю.

След по-малко от минута изпотената бирена бутилка бе поставена отново пред Чочо. Той посегна към нея и напълни догоре чашата на Сиси с пенливата ароматна течност.

– Сипи ми малко и на мен! – помоли го Люлю.

Вечерята отиваше към края си. От вкусните ястия и изпитата бира на съучениците им бе така приятно, така добре, че разговора им постепенно затихна, избледня и една бавно настъпваща дрямка постепенно започна да ги завладява. Те сякаш бяха потънали в едно меко пространство, топло и уютно, в един пустинен оазис, далеч от житейските проблеми и неволи, оазис на безгрижие и комфорт. Не им се ставаше, въпреки напредналото време.

Някой превключи канала и от японския телевизор гръмна, този път разтърсващ и зноен кючек. Това ги стресна и разсъни.

– О-о-о, не! Не мога да го търпя! Госпожо, сметката! Ще тръгваме! – Люлю решително стана и с това бе сложен край на идилията. Мърмореха недоволно, възмутени от грубата демонстрация на пошлия вкус. И тук, както вече навсякъде, ориенталската мода настъпваше безмилостно.

– Наближава рожденият ми ден! Ще ви поканя, само с едното желание, да се наслушаме на грамотна музика. – подхвана Чочо. – Пазя едни парчета на Бийтълз и на Елвис, дето няма да ви омръзнат да ги слушате цяла нощ. Той внезапно млъкна, защото си спомни, че тогава няма да има и пукнат лев. Парите му щяха да отидат в джоба на зъболекаря. Тъй като монологът му не продължи, дамите предположиха, че хрумването му е несериозно.

Навън се беше смрачило. Долу, пред тях пустееше шосето. Над главите им ясното небе се бе обсипало с едри звезди. Стъпваха внимателно в тъмнината, за да не попаднат в някоя изровена дупка на асфалта.

– О, боже! Не обичам да ходя в тъмница! – изчурулика Люлю и енергично забърза напред. Другите двама, за да не я изгубят също ускорира крачка.

– Тя живее в един порутен и тъмен квартал на София. Като тръгнеш за към нея вечер, си умираш от страх. Разбирам я, че не обича тъмниците. Я виж, какви съзвездия! – прехласнато възкликна Сиси. – Къде ли е

„Голямата мечка“?

– Не я ли виждаш? От всичките съзвездия, само него различавам. Преди години имах едно гадже. Учеше физика. Като започнеш, с часове ми обясняваше съзвездията. Сега помня само „Голямата мечка“. Никога не мога да го объркам. – изчурулика замечтано Люлю.

– А онова там е „Касиопея“! – не пропусна да покаже своите знания Чочо.

Далеч пред тях вече се виждаха светлините на града.

Зад завоя ярко светнаха фаровете на приближаващ автомобил. Той наближи с голяма скорост и лудо префуча, обгръщайки ги с облак от ситен и задушаващ прах, беше се устремил в посока на онова заведение, където макар и за кратко, те бяха срещнали своя малък и уютен, син оазис.

КРАЙ

© 2000 Алекс Болдин

Източник: Авторът

Разпространява се при условията на лиценза „Криейтив Комънс – Признание –
Некомерсиално – Без производни“ версия 2.5 (CC-BY-NC-ND version 2.5)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2943>]